

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки

Факультет Педагогічної освіти та соціальної роботи

Кафедра теорії і методики початкової освіти

СИЛАБУС

нормативної навчальної дисципліни
АКСІОЛОГІЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

підготовки магістрів

спеціальність **013 Початкова освіта**

освітньо-професійна програма **Початкова освіта**

Луцьк – 2021

Силабус навчальної дисципліни «Аксіологія педагогічної освіти» підготовки магістра, галузі знань 01 «Початкова освіта», спеціальності «Початкова освіта», за освітньо-професійною програмою 013 «Початкова освіта»

Розробник: Пріма Раїса Миколаївна, завідувач кафедри теорії і методики початкової освіти, доктор педагогічних наук, професор

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри теорії і методики початкової освіти
протокол №7 від 28 січня 2021 р.

Завідувач кафедри:

Пріма Р.М.

І. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	01 Освіта 013 Початкова освіта Початкова освіта Магістр	Нормативна
		Рік навчання – 1-ий
		Семестр – 2-ий
Кількість годин/кредитів <u>120 / 4</u>		Лекції – 18 год.
		Практичні (семінарські) – 18 год.
		Самостійна робота – 76 год.
ІНДЗ: =		Консультації – 8 год.
		Форма контролю: екзамен
Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, Освітньо-професійна програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Заочна форма навчання	01 Освіта 013 Початкова освіта Початкова освіта Магістр	Нормативна
		Рік навчання – 1-ий
		Семестр – 2-ий
Кількість годин/кредитів <u>150 / 5</u>		Лекції – 8 год.
		Практичні (семінарські) – 6 год.
		Самостійна робота – 92 год.
ІНДЗ: =		Консультації – 14 год.
		Форма контролю: екзамен

ІІ. Інформація про викладача

ППП Пріма Раїса Миколаївна

Науковий ступінь доктор педагогічних наук Вчене звання професор

Посада завідувач кафедри теорії і методики початкової освіти

Контактна інформація 066-700-83-44, Prima. Raisa@eenu.edu.ua

Дні занять <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу.

Дисципліна «Аксіологія педагогічної освіти» належить до переліку нормативних навчальних дисциплін, що пропонуються в рамках циклу професійної підготовки магістрів зі спеціальності 013 Початкова освіта на першому році навчання. Вона визначає обсяги знань, які повинен опанувати здобувач вищої освіти відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритму вивчення навчального матеріалу дисципліни; забезпечує засвоєння магістрантами ціннісних аспектів освіти, які б дозволили обґрунтовано обирати найбільш доцільні методи, форми і педагогічні технології прищеплення студентам системи життєвих цінностей та ідеалів. Вивчення аксіології педагогічної освіти є важливою умовою формування загальної та педагогічної культури магістрів як фахівців вищого кваліфікаційного рівня, які в майбутньому поповнять склад науковців у різних галузях науки та викладацький корпус закладів вищої освіти.

Зміст дисципліни: ЗМ1 – **Теоретичні засади аксіології педагогічної освіти**; ЗМ2 – **Особистісно-професійні пріоритети педагогічної аксіології**.

2. Пререквізити. Постреквізити.

Попередніми курсами, на яких базується дисципліна «Аксіологія педагогічної освіти» є: «Педагогіка загальна»; «Філософія».

Дисципліни, для вивчення яких потрібні знання й уміння з дисципліни «Аксіологія педагогічної освіти» є: «Гуманізація і технологізація виховного процесу у закладі вищої освіти».

3. Мета і завдання навчальної дисципліни.

Метою вивчення навчальної дисципліни «Аксіологія педагогічної освіти» є озброєнні магістрантів знаннями про ціннісний аспект свідомої освітньої діяльності, що є цілісною і цілеспрямованою пошуковою діяльністю людини, суть і форми якої визначаються її переконаннями.

Завдання навчальної дисципліни «Аксіологія педагогічної освіти»:

- сформувати знання ключових понять аксіологічного підходу у вивченні педагогічних явищ;

- ознайомити майбутніх фахівців із основним спрямуванням аксіології сучасної освіти: забезпечення блага людини, збереження її як цінності;
- сформулювати поняття про педагогічні цінності;
- вивчити класифікацію педагогічних цінностей;
- ознайомити студентів із основними культурно-гуманістичними функціями освіти.

Результати навчання (компетентності)

Загальні компетентності (КЗ)	ЗК-2. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. Здійснювати професійну діяльність за принципами толерантності, безоціночності іншої особистості; вирішувати конфліктні ситуації і надавати підтримку в нових, проблемних і кризових ситуаціях.
	КЗ-3. Здатність ідентифікувати, формулювати та розв'язувати проблеми. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. Мати потребу вдосконалювати і розвивати свій інтелектуальний і загальнокультурний рівень; самостійно набувати і використовувати нові знання і уміння
	КЗ-4. Здатність приймати обґрунтовані рішення; генерувати нові ідеї. Бути готовим проявляти ініціативу і приймати доцільні та відповідальні рішення в проблемних ситуаціях; діяти в нестандартних ситуаціях і нести соціальну й етичну відповідальність за прийняті рішення.
	КЗ-5. Здатність працювати в команді. Вміння ставити актуальні завдання, спрямовувати власні зусилля на досягнення цілей, вмотивовувати всіх суб'єктів соціальної взаємодії на їх розв'язання; будувати свою діяльність відповідно до моральних, духовних, етичних і правових норм, працюючи в команді. Володіти навичками самоорганізації і саморегуляції.
	ЗК-6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. Володіти практичними способами пошуку наукової і професійної інформації з використанням сучасних комп'ютерних засобів, хмарних технологій, баз даних і знань.
	ЗК-7. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. Досконало володіти всіма стилями і жанрами усного і письмового мовлення для комунікації з суб'єктами освітнього процесу, з різними соціальними і професійними групами.
	ЗК-8. Усвідомлення соціальної значущості майбутньої професії, нетерпимість до корупційної поведінки, поважне ставлення до права й закону, володіння достатнім рівнем професійної правосвідомості; розуміння суті гуманістичної філософії освіти

Програмні результати навчання (ПР)	ЗК-9. Здатність ухвалювати оптимальні управлінські рішення; сприймати, аналізувати й реалізовувати управлінські інновації в професійній діяльності; виявляти перспективні напрями аналізу ціннісної проблематики науки і культури.
	ЗК-10. Здатність розрізняти, критично осмислювати й використовувати аксіологічні принципи, культурно-гуманістичні функції освіти.
	ПР-1. Діяти соціально відповідально, реалізовувати освітні реформи.
Програмні результати навчання (ПР)	ПК-2. Здатність до професійного самовдосконалення: професійна самоосвіта, особистісне зростання, проектування подальших особистих освітньо-професійних траєкторій.
	ПК-6. Здатність налагоджувати професійну комунікацію, виявляти перспективні напрями аналізу ціннісної проблематики науки і культури.

4. Структура навчальної дисципліни

Денна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек	Практ	Самроб.	Конс.	Форм. контролю/ Бали
Змістовий модуль 1.						
Теоретичні засади аксіології педагогічної освіти						
Тема 1. Аксіологізація освіти як вимога сучасності	10	2	2	6		Р,Т/4
Тема 2. Аксіологічний підхід у системі педагогічної методології	12	2	2	8		Р,Т/4
Тема 3. Педагогічна аксіологія як наука про цінності освіти.	13	2	2	8	1	Р,Т/4
Тема 4. Аксіологічний вимір сучасної освіти і виховання	11	2		8	1	
Тема 5. Структура “ціннісного світу” і “сферично-векторна” модель аксіології знання.	9			8	1	
Разом за змістовим модулем 1	55	8	6	38	3	12
Змістовий модуль 2.						
Особистісно-професійні пріоритети педагогічної аксіології						
Тема 6. Ціннісні потенції наукового знання в контексті проблем освіти і виховання.	11	2	2	6	1	Р,Т/4

Тема 7. Особистісний вимір педагогічної аксіології	13	2	2	8	1	Р,Т/4
Тема 8. Праксеологічний вимір педагогічної аксіології	15	2	4	8	1	РЗ,Т/4
Тема 9. Вплив аксіологічної концепції знання на формування сучасної картини світу.	13	2	2	8	1	РМГ,Т/4
Тема 10. Аксіологія освіти і формування національної еліти.	13	2	2	8	1	ДС, Т/6
Разом за змістовим модулем 2	65	10	12	38	5	28
Модульна контрольна робота (МКР)						Т/60
Усього годин/балів	120	18	18	76	8	100

Форма контролю*: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

Заочна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек	Практ	Самроб.	Конс.	Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1.						
Змістовий модуль 1.						
Теоретичні засади аксіології педагогічної освіти						
Тема 1. Аксіологізація освіти як вимога сучасності	12			10	2	Р,Т/4
Тема 2. Аксіологічний підхід у системі педагогічної методології	14	2	2	8	2	Р,Т/4
Тема 3. Педагогічна аксіологія як наука про цінності освіти.	13	2	2	8	1	Р,Т/4
Тема 4. Аксіологічний вимір сучасної освіти і виховання	10			8	2	
Тема 5. Структура “ціннісного світу” і “сферично-векторна” модель аксіології знання.	11			10	1	

Разом за змістовим модулем 1	60	4	4	44	8	12
Змістовий модуль 2. Особистісно-професійні пріоритети педагогічної аксіології						
Тема 6. Ціннісні потенції наукового знання в контексті проблем освіти і виховання.	13		2	10	1	Р,Т/4
Тема 7. Особистісний вимір педагогічної аксіології	13	2		10	1	Р,Т/4
Тема 8. Праксеологічний вимір педагогічної аксіології	13	2		10	1	РЗ,Т/4
Тема 9. Вплив аксіологічної концепції знання на формування сучасної картини світу.	9			8	1	РМГ,Т/4
Тема 10. Аксіологія освіти і формування національної еліти.	12			10	2	ДС, Т/6
Разом за змістовим модулем 2	60	4	2	48	6	28
Модульна контрольна робота (МКР)						Т/60
Усього годин/балів	120	8	6	92	14	100

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

Враховуючи специфіку навчального курсу самостійна робота передбачає:

- опрацювання лекційного курсу;
- попередню підготовку до практичних занять;
- виконання завдань і вправ у позааудиторний час;
- рецензування наукової статті (методичного характеру).

Завдання виконуються студентами в позаурочний час та перевіряються викладачем за окремим графіком, складеним кафедрою, зважаючи на потреби та можливості студентів.

IV. Політика оцінювання

1. Політика викладача щодо студента: засвоєння пропущеної теми лекції з поважної причини перевіряється під час складання підсумкового контролю. Пропуск лекції з неповажної причини відпрацьовується студентом відповідно вимог кафедри, що встановлені на засіданні кафедри (співбесіда, реферат тощо).

2. Політика щодо академічної доброчесності: жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.

3. Політика щодо дедлайнів та перескладання: Пропущені практичні заняття, незалежно від причини пропуску, студент відпрацьовує згідно з графіком консультацій. Поточні «незадовільно», отримані студентом під час засвоєння

відповідної теми на практичному занятті перескладаються викладачеві, який веде заняття до складання підсумкового контролю з обов'язковою відміткою у журналі обліку роботи академічних груп.

V. Підсумковий контроль

Види контролю: поточний, підсумковий. Методи контролю: експрес- контроль підготовки до заняття, виконання домашніх завдань, поточне опитування, оцінка роботи протягом практичного заняття, оформлення результатів самостійної роботи, перевірка конспектів, доповіді, тестування.

Форма контролю: екзамен.

Питання до екзамену: тестові завдання.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82–89	Дуже добре
75-81	Добре
67 -74	Задовільно
60-66	Достатньо
1–59	Незадовільно

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна

1. Береговий Я.А. Возрастная сегрегация – психолого-социальная чума XX века // Педагогіка толерантності. – 2000. – №4. – С.50-104.
2. Бех І.Д. Духовні цінності в розвитку особистості. //Педагогіка і психологія. – 1997. – №1. – С.124-129.
3. Боришевський М.Й. Духовні цінності як детермінанти громадянського виховання особистості.
4. Ващенко Г. Виховання волі і характеру. – К., 1999. – С.197-382.
5. Ващенко Г. Виховний ідеал. – Полтава: Ред.газета „Полтавський вісник”, 1994. – 131с.
6. Вишневський О.І. Педагогіка в пошуках духовності // Рідна школа. – 2005. – №7. – С.3-5.
7. Вишневський О.І. Теоретичні основи сучасної української педагогіки. – Дрогобич: Коло, 2003. – С.414-443.
8. Вишневський О.І. Християнізація виховання. – Львів. – 15с.

9. Закон України „Про освіту” (Нормативно-правове забезпечення освіти: У 4 ч. – Харків: Основа, 2004. – Ч.1 (ст.55). – С.50-51.
10. Зязюн І.А. Філософські проблеми гуманізації і гуманітаризації освіти// Педагогіка толерантності. – 2000. – №3. – С.58-62.
11. Карпенчук С.Г. Теорія та методика виховання: Навч.посіб. – 2-ге вид., доп. і переробл. – К.: Вища школа, 2005. – С.107-319.
12. Концептуальні засади демократизації та реформування освіти в Україні. – К.: Школяр, 1997. – С.36-40.
13. Концепція загальної середньої освіти (12-річна школа)/ нормативно-правове забезпечення освіти: У 4 ч. – Харків: Основа, 2004. – Ч.1 (Розділ III). – С.66-70.
14. Коржова О.В. В дусі миру і гуманізму // Рідна школа. – 1995. – №7-8. – С.3-13.
15. Кремень В.Г. Ключові проблеми розвитку загальної, середньої, позашкільної та професійно-технічної освіти // Педагогіка толерантності. – 2000. – №3. – С.4-12.
16. Крижко В.В. Аксіологічний потенціал державного управління освітою. – К.: Освіта України, 2005.
17. Лавриненко О. Гуманізм як домінанта виховної системи Василя Сухомлинського // Рідна школа. – 2005. – №1. – С.9-11.
18. Лозова В.І., Троцько Г.В. Теоретичні основи виховання і навчання: Навч. посібник для студ. пед.навч.закладів. – Харків, 1997. – С.201-225.
19. Марушкевич А.А. Родинна педагогіка: Навч.-метод посібник. – К.: Видавець Парапан, 2002. – С.48-61.
20. Мистецтво життєтворчості особистості: Наук.-метод.посібник: У 2ч. / Ред.Рада: В.М.Доній, Г.М.Інсен, Л.В.Сохань, І.Г.Єрмаков та ін. – К.: ІЗМН, 1993. – Ч.2.: Життєтворчий потенціал нової школи. – 936с.
21. Національна доктрина розвитку освіти / Нормативно-правове забезпечення освіти: У 4ч. – Харків: Основа, 2004. – Ч.1. – С.6-7.
22. Пометун О.І. Молодь обирає дію: соціальне проектування – новий підхід до виховання молоді / Метод.проектів: традиції, перспективи, життєві результати. – К., 2003. – С.327-333.
23. Рогуль О.М. Технологія виховної діяльності.: Навч.-метод.посібник. – Полтава, 2001. – 168с.
24. Соловей М.І., Спіцин Є.С. Основи професійно-педагогічної підготовки майбутніх вчителів (Навч.посібник для студентів вищих навч.закладів. – К.: Вид.центр КНЛУ, 2002. – С.29-40; С.45-52.
25. Стельмахович М.Г. Теорія та практика українського національного виховання. – Івано-Франківськ: Вид-во „Лілея”. – НВ”, 1996. – С.61-85; 127-152.
26. Сухомлинський В.О. Педагогіка серця. Вибр.тв. в 5 т. – Т.5. – К., 1980. – С.334-339.
27. Сухомлинський В.О. Проблеми виховання всебічнорозвиненої особистості. Вибр.твори в 5-и т. – К.: Рад.школа, 1980. – Т.1. – С.55-208.
28. Цінності освіти і виховання // – К., 1997. – 224с. За заг.ред. О.В.Сухомлинської.
29. Шрамко О. Духовні засади національного виховання // Рідна школа. – 2005. – №8. – С.36-39.

1. Нормативні акти

1. Державна національна програма „Освіта” (Україна ХХІ століття). – К.: Райдуга, 1991. – 62с.
2. Державний стандарт початкової загальної освіти // Освіта України. – 200. – 26 липня. – С.45.
3. Закон України про дошкільну освіту та виховання // Освіта України. – 2000. – 26 липня. – С.45.
4. Концепція дошкільного виховання в Україні. – К. : Освіта, 1993.
5. Концепція національного виховання // Рад.школа. – 1995. – № 6. – С. 18–25.
6. Концепція середньої загальноосвітньої національної школи України// Поч. школа. – 1990. – №11. – 35-40.
7. Концепція організації навчально-виховного процесу в школі // Рідна школа. – 1994. – № 6. – С. 3–8.
8. Положення про загальноосвітній навчальний заклад. Постанова КМ України від 14.06.2000 № 946 // Інформ. зб. МОН України. – 2001. – № 6. – С. 3–20.
9. Положення про державний вищий заклад освіти. Постанова КМ України від 05.09.1996 р. № 1074 // Інформ. зб. МОН України. – 1994. – № 7. – С. 3–12.

ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

Освітнянські організації України	
Міністерство освіти і науки України	www.educatio.gju.ua
Освітній портал	http://www.ocbita.kiev.ua/index.html
Бібліотеки	
Бібліотечний світ України	www.ukrlibword.kiev.ua
Бібліотека Верховної Ради України	
Українська Академія державного управління при Президентові України	www.academy.kiev.ua
Державна науково-технічна бібліотека України	http://www.gntb.n-t.org
Наукова бібліотека ім. Максимовича	http://www.library.univ.kiev.ua
Філософія в Україні. Електронна бібліотека	http://www.philosophy.kiev.ua/lib
Національна парламентська бібліотека	http://www.nplu.kiev.ua
Національна бібліотека Національного університету «Києво-Могилянська академія»	http://www.library.ukma.kiev.ua
Бібліотека Наукового Товариства ім. Шевченка	http://www.brama.com/ntsa/ukr.html
Публічна бібліотека ім. Лесі Українки м. Києва	http://lucl.lucl.kiev.ua
Науково-довідкова бібліотека центральних державних архівів України	http://www.ndlib.archives.gov.ua
Національний педагогічний університет ім. М.П. Драгоманова	www.npu.kiev.ua
Національний університет імені Т.Г. Шевченка	www.univ.kiev.ua
Національна бібліотека України ім. В.Вернадського	www.nbuv.gov.ua
Державна освітянська бібліотека України	www.edu-ua.net/library
Сайти в галузі освіти	
Российская государственная библиотека	http://www.rsl.ru
Магистр делового администрирования	http://www.ane.ru/mba
Електронні словники	
Електронний словник	http://www.slovnyk.org.ua
Словари ABBYY Lingvo	http://www.lingvo.ru